

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-7Sa/94/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019200543
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Korčeková
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:1019200543.9

Uznesenie

Správny súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, D., proti žalovanej: Slovenská advokátska komora, Kolárska 4, Bratislava, zastúpenej: Allen Overy Shearman Sterling s.r.o., Eurovea Central 1, Pribinova 4, Bratislava, v konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

I. Správny súd v Bratislave žalobu z a m i e t a .

II. Správny súd v Bratislave p r i z n á v a žalovanej voči žalobcovi právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 24.05.2017 bola Krajskému súdu v Bratislave doručená žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť doručiť žalobcovi riadne písomné rozhodnutie vo veci žiadosti žalobcu o zápis do zoznamu Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory zo dňa 09.08.2016 a doručiť žalobcovi riadne písomné rozhodnutie o odvolaní zo dňa 09.11.2016 proti fiktívnemu rozhodnutiu o nesprístupnení informácií.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že dňa 09.08.2016 zaslal Rozhodcovskému súdu Slovenskej advokátskej komory (ďalej aj len „RS SAK“) elektronicky prihlášku na zapísanie do zoznamu rozhodcov, pričom prihláška bola prijatá a postúpená predsedníctvu RS SAK. Keďže mu ani po dvoch mesiacoch nebola poskytnutá odpoveď na prihlášku, dňa 20.10.2016 sa informoval e-mailom o stave jej vybavenia. V ten istý deň mu bola doručená odpoveď, a to, že výber rozhodcov bol selektívny, ktorého podmienkam žalobca nevyhovel. Na základe toho predsedníctvo RS SAK rozhodlo v prvom kole o zápise len desiatich rozhodcov. Na túto odpoveď žalobca reagoval ešte v ten istý deň žiadosťou o doručenie zamietavého rozhodnutia spolu s riadnym odôvodnením, prečo nevyhovel podmienkam pre zápis. Keďže zo strany žalovanej nedošlo k doručeniu rozhodnutia o vybavení prihlášky, žalobca dňa 09.11.2016 podal sťažnosť na postup vybavovania jeho žiadosti o zapísanie do zoznamu rozhodcov RS SAK a odvolanie voči rozhodnutiu o nezapísaní do zoznamu rozhodcov RS SAK. Dňa 15.03.2017 bola žalobcovi doručená neoficiálna informácia o výsledku prerokovania jeho podania, kde bolo uvedené, že predsedníctvo RS SAK rozhodlo, že žalobcu do zoznamu rozhodcov nezapíše. Žalobca následne ešte niekoľkokrát požadoval doručenie riadne vyhotoveného rozhodnutia s odôvodnením a poučením o možnosti podať opravný prostriedok, avšak do dňa podania žaloby mu požadované rozhodnutie doručené nebolo. Žalobca voči postupu RS SAK podal sťažnosť aj dňa 11.05.2017, pričom až na jeho urgenciu mu bola poskytnutá informácia, že agenda RS SAK nespadá do agendy sťažnostného oddelenia SAK, preto bola postúpená predsedovi SAK. Žalobca nebol v tejto veci viac informovaný. Žalobca mal za to, že nevydaním riadneho rozhodnutia ohľadom zápisu do zoznamu rozhodcov RS SAK obmedzuje žalobcu, reps. sťažuje jeho možnosť pre výkon povolania a jeho právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

3. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 31.10.2017 uviedla, že podľa štatútu účinného od 01.02.2010 a zverejneného v Obchodnom vestníku č. 65A/2010 zo dňa 07.04.2010 v znení neskorších zmien, Slovenská advokátska komora (ďalej aj len „SAK“) ako samosprávna stavovská organizácia a právnická osoba zriadená zákonom č. 586/2003 Z. z. o advokácii a zmene a doplnení zákona 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, je zriaďovateľom stáleho rozhodcovského súdu v zmysle štvrtej hlavy prvej časti zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, s názvom Rozhodcovský súd Slovenskej advokátskej komory so sídlom v Bratislave, Slovenská republika. Tento štatút SAK pozmenila štatútom vydaným podľa § 12 ods. 2 a § 13 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a bol zverejnený v Obchodnom vestníku č. 127/2016 dňa 01.07.2016. Žalovaná poukázala na to, že Rozhodcovský súd Slovenskej advokátskej komory je nezávislou organizačnou zložkou SAK, nemá právnu subjektivitu, nie je orgánom verejnej správy a rovnako tak SAK v rozsahu svojej funkcie zriaďovateľa stáleho rozhodcovského súdu nekoná ako orgán verejnej správy. Zo znenia článku III bod (10) štatútu vyplýva, že o zápise rozhoduje Predsedníctvo RS SAK a nie žalovaná, súčasne podaním prihlášky alebo žiadosti o zápis nevzniká Predsedníctvu SAK zákonná povinnosť zapísať každého žiadateľa do zoznamu rozhodcov. Rovnako mu zo žiadneho predpisu nevyplýva povinnosť vydať rozhodnutie o nezapísaní s odôvodnením a poučením. Výsledok rozhodnutia Predsedníctva SAK o žiadosti resp. prihláške žalobcu mu bol oznámený tajomníkom RS SAK elektronicky dňa 20.10.2016 a následne listom zo dňa 15.03.2017. Podľa názoru žalovanej rozhodovanie Predsedníctva RS SAK o zápise či nezapísaní určitej osoby do zoznamu rozhodcov nie je administratívnym konaním orgánu verejnej správy, jeho výsledok nie je individuálnym správny aktom, a teda nepodlieha súdnemu prieskumu v správnom konaní, keďže sa netýka verejnej ale súkromnej správy, preto je predmetná žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy neprípustná. Stály rozhodcovský súd nie je povinný zapísať do zoznamu každú osobu, ktorá spĺňa všeobecné podmienky podľa § 6 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z., ale stály rozhodcovský súd nesmie zapísať do zoznamu rozhodcov takú osobu, ktorá nespĺňa všeobecné podmienky podľa § 6 citovaného zákona. Žalovaná navrhla, aby súd konanie zastavil podľa § 99 SSP pre absenciu podmienok konania, keďže podľa žalobcu žaloba nesmeruje voči rozhodnutiu, ani inému aktu orgánu verejnej správy, ktorý by podliehal prieskumu v správnom konaní. Pre prípad, že sa súd nestotožní s návrhom na zastavenie konania žalovaný navrhol, aby súd žalobu podľa § 99 SSP odmietol alebo alternatívne podľa § 249 SSP zamietol.

4. K vyjadreniu žalovanej sa žalobca podaním doručeným súdu dňa 18.12.2017 vyjadril tak, že žalovaná nepoprela svoju nečinnosť, pričom pre toto konanie nemá význam vyjadrovať sa k tomu, prečo žalovaná vecne odmietla jeho žiadosti resp. prečo ho nezapísala do zoznamu rozhodcov RS SAK, nakoľko toto konanie je konaním voči nečinnosti, nie konaním voči nezákonnému rozhodnutiu. V podaní zo dňa 19.03.2018 žalovaná zotrvala na obsahu svojho vyjadrenia zo dňa 31.10.2017.

5. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 26.11.2019, č. k. 7Sa/24/2019 – 138 konanie v časti týkajúcej sa žaloby proti nečinnosti zastavil podľa § 99 písm. b) SSP, a to z dôvodu, že pasívne legitimovaný vo veci je rozhodcovský súd. Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 20.03.2019, sp. zn. 6Sžk/23/2018 toto uznesenie Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení skonštatoval, že Rozhodcovský súd Slovenskej advokátskej komory je iba organizačnou zložkou bez právnej subjektivity. Napriek tomu, že je nezávislou organizačnou zložkou, účinky jeho rozhodnutí sa viažu na právny subjekt v ktorom pôsobí, a tým je Slovenská advokátska komora.

6. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 19.06.2018, č. k. 7Sa/43/2017 – 97 uložil žalovanej povinnosť doručiť žalobcovi rozhodnutie vo veci žiadosti žalobcu o zápis do zoznamu Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti uznesenia a v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti uznesenia doručiť súdu vydané rozhodnutie. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalovaná kasačnú sťažnosť.

7. Najvyšší správny súd SR uznesením zo dňa 27.10.2021, sp. zn. 6Sžk/10/2020 zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.06.2018, č. k. 7Sa/43/2017 – 97 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že „je zrejmé, že žalobcovi bola dňa 20. októbra 2016, resp. 15. marca 2017 v súvislosti s jeho žiadosťou o zápis do zoznamu rozhodcov RS SAK poskytnutá (neformálna) odpoveď, z ktorej vyplýva, že jeho žiadosti o zapísanie do zoznamu rozhodcov RS SAK nebolo vyhovené. Nešlo tak o vydanie formalizovaného administratívneho rozhodnutia (s výrokom,

odôvodnením a poučením o opravnom prostriedku), ktoré by obsahovalo konkrétne dôvody, pre ktoré žiadosti žalobcu o zápis do zoznamu rozhodcov nebolo vyhovené. Je nutné uviesť, že krajský súd v tejto súvislosti síce citoval relevantné ustanovenia jednotlivých právnych noriem (predovšetkým zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a štatútu RS SAK), avšak svoj záver o povinnosti sťažovateľa vydať administratívne rozhodnutie nepodporil žiadnymi právne relevantnými úvahami v spojení s výkladom konkrétnych právnych noriem, ktorými bol pri vyslovení tohto záveru vedený. Krajský súd sa obmedzil len na konštatovanie, že sťažovateľ bol vo svojom postupe v konaní vo vzťahu k žalobcovi nečinný, pričom ani po podaní sťažnosti zo dňa 9. novembra 2016 žalobcovi nedoručil meritórne rozhodnutie i keď mu v tom nič nebránilo. Podľa názoru kasačného súdu takéto odôvodnenie výroku rozhodnutia, nedáva zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom odpoveď na viacero s tým spojených zásadných právnych otázok (na ktoré dôvodne poukazoval aj sťažovateľ vo svojej kasačnej sťažnosti). Správny súd sa predovšetkým nezaoberal otázkou, či sťažovateľa možno považovať za orgán verejnej správy, ktorému z právnej úpravy (ak áno, z akej) vyplýva povinnosť vydať v administratívnom konaní rozhodnutie o nezapísaní určitej osoby do zoznamu rozhodcov RS SAK. V tejto súvislosti je potrebné uviesť aj to, že predpokladom nečinnosti je vždy jej protiprávnosť. Protiprávnosť znamená, že pasivita orgánu verejnej správy je v rozpore s normatívne ustanovenou povinnosťou konať. Povinnosť orgánov verejnej správy konať bez prieťahov má aj svoj ústavnoprávny základ priamo vymedzený v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a možno ju abstrahovať aj z čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, pretože nečinnosť orgánov verejnej správy narúša aj princíp právnej istoty obsiahnutý v koncepcii materiálneho právneho štátu. Nekonanie tak musí byť v rozpore s konkrétnou právnou normou, ktorá by obsahovala príkaz pre sťažovateľa ako orgán verejnej správy postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 225/08, III. ÚS 282/08, III. ÚS 70/09). Navyše krajský súd nezaoberajúc sa vyššie uvedenými skutočnosťami dospel k záveru o dôvodnosti žaloby, t. j. konštatoval nečinnosť sťažovateľa bez toho, aby sa v odôvodnení uznesenia čo i len okrajovo dotkol posúdenia otázky, či neformálnu odpoveď vo forme listu, resp. mailu, ne/možno považovať za rozhodnutie, ak z ich obsahu vyplýva, že žiadosti žalobcu o zápis do zoznamu rozhodcov nebolo vyhovené a teda, či v konečnom dôsledku ide o nečinnosť žalovaného (v zmysle § 3 ods. 1 písm. d/ S.s.p.), ktorá by odôvodňovala postup podľa § 250 ods. 1 S.s.p.. Kasačný súd len pre úplnosť poukazuje aj na nedôslednosť krajského súdu pri formulácii výrokovej časti uznesenia, ktorým sťažovateľovi uložil povinnosť doručiť žalobcovi rozhodnutie, keď jej formulácia nasvedčuje existencii rozhodnutia, pričom uloženie povinnosti viaže len na jeho doručenie žalobcovi. Takto zvolený výrok (typický pre iný typ konania - správna žaloba opomenutého účastníka podľa § 179 ods. 1 S.s.p.) nezodpovedá ust. § 250 ods. 1 S.s.p., ktoré predpokladá uloženie povinnosti v určenej lehote konať a rozhodnúť.“

8. Na základe zák. č. 151/2022 Z. z. bol s účinnosťou od 01.06.2023 zriadený Správny súd v Bratislave, na ktorý prešiel výkon súdnictva z Krajského súdu v Bratislave vo všetkých veciach, v ktorých je daná právomoc správnych súdov, vrátane prejednávanej veci. Správny súd v Bratislave uznesením zo dňa 15.01.2024, č. k. BA-7Sa/94/2021 – 194 vyzval žalobcu na odstránenie väd žaloby.

9. Správny súd v Bratislave uznesením zo dňa 30.08.2024, č. k. BA-7Sa/94/2021 – 197 vylúčil žalobu v časti o uloženie povinnosti žalovanému doručiť žalobcovi riadne písomné rozhodnutie o odvolaní zo dňa 09.11.2016 proti fiktívnemu rozhodnutiu o nesprístupnení informácií na samostatné konanie. Vec bola zapísaná pod sp. zn. 13Sa/15/2024. Vzhľadom na túto skutočnosť súd už v predchádzajúcich častiach odôvodnenia neuvádzal ani vyjadrenia účastníkov, ani časti súdnych rozhodnutí, ktoré sa týkali výlučne tejto časti žaloby.

10. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 19.03.2025 za účasti žalobcu a právneho zástupcu žalovanej. Žalobca na pojednávaní uviedol, že má za to, že žalovaná v konaní vystupuje ako orgán verejnej správy teda, že jej rozhodnutia podliehajú preskúmaniu súdom. Poukázal na Nález ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 19/2014. Z § 71 zákona o advokácii vyplýva, čo všetko spadá do právomocí predsedníctva SAK a ide len o otázky týkajúce sa výkonu advokácie podľa zákona o advokácii. Z § 71 ods. 3 zákona o advokácii vyplýva, že v mene žalovanej koná v iných veciach predseda SAK. Keďže prejednávaná vec sa týka zápisu do zoznamu rozhodcov rozhodcovského súdu podľa zákona o rozhodcovskom konaní, mal žalobca za to, že v danej veci nemalo kompetenciu rozhodovať predsedníctvo SAK, ale priamo predseda a tak sa nestalo. Preto je žalovaná stále nečinná. S ním v tejto veci komunikoval tajomník RS SAK, avšak zo štatútu RS ani z iných predpisov nevyplýva, že by tento mal kompetenciu v tejto veci oznamovať rozhodnutia právne záväzným spôsobom. Teda, že by jeho oznámenie spôsobovalo následok doručenia rozhodnutia a stále má za to, že rozhodnutie v tejto veci sa nemôže doručovať iba

neformálnym spôsobom, nejde o komunikáciu medzi súkromnými osobami. Žalovaná má postavenie orgánu verejnej moci. Ďalej žalobca uviedol, že pokiaľ ide o argumentáciu spočívajúcu v tom, že rozhodcovským súdom nie je zverený výkon verejnej moci, táto sa nedá aplikovať na prejednávany prípad, pretože v tomto konaní sa nerieši rozhodcovské konanie a teda ani konanie rozhodcov, ale rieši sa otázka zápisu osoby ako rozhodcu, kde zákonodarca stanovil presné pravidlá s tým, že ak daná osoba spĺňa zákonom stanovené predpoklady, rozhodcovský súd musí takúto osobu zapísať. To znamená, že jej neumožňuje sa odchýliť alebo modifikovať tieto pravidlá. Nutnosť písomného vyhotovenia rozhodnutia vyplýva zo Správneho poriadku.

11. Žalovaná (prostredníctvom právneho zástupcu) na pojednávaní uviedla, že SAK je zriaďovateľom RS SAK na základe zákona o rozhodcovskom konaní, čo je predpis súkromnoprávnej povahy. SAK teda pri zriaďovaní RS a ani pri zápise osôb do zoznamu rozhodcov nevykonáva žiadne oprávnenia v rámci verejnej správy a nejde ani o prenesený výkon štátnej správy. SAK teda v týchto otázkach vystupuje ako subjekt súkromného práva. Vzťah rozhodcu a zriaďovateľa stáleho rozhodcovského súdu je svojou povahou zmluvným vzťahom. SAK nie je na účely zápisu určitej osoby do zoznamu rozhodcov RS SAK orgánom verejnej správy a nemá ani povinnosť vydať individuálny správny akt. Zápis určitej osoby do zoznamu rozhodcov je upravený v zákone o rozhodcovskom konaní. Tento zákon neupravuje povinnosť vydať individuálny správny akt. Keďže ide o súkromnoprávny predpis, nemožno na neho subsidiárne vzťahovať režim Správneho poriadku. Žalovanej nikdy nevznikla povinnosť rozhodnúť o zápise, a teda sa nedopustila žiadnej protiprávnosti, ani nečinnosti. Žalovaná ani RS SAK nezostali pri žiadosti žalobcu nečinní, ale riadne mu komunikovali rozhodnutie o nezapísaní do zoznamu rozhodcov.

12. Účastníci konania ďalej výslovne uviedli že nežiadajú, aby súd nariadil ďalšie pojednávanie a súhlasili s tým, aby súd rozhodol bez nariadenia pojednávania.

13. Na pojednávaní konanom dňa 19.03.2025 žalobca predložil súdu podanie, ktorým upravil petit žaloby tak, že žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť bezodkladne konať a rozhodnúť o jeho žiadosti o zápis do zoznamu rozhodcov Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory zo dňa 09.08.2016 in eventum, aby súd uložil žalovanej bezodkladne konať a rozhodnúť o odvolaní žalobcu zo dňa 09.11.2016 voči údajnému rozhodnutiu žalovanej o nezapísaní žalobcu do zoznamu rozhodcov Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory. Vzhľadom k tomu, že eventuálny žalobný návrh v zásade neprichádza v tomto prípade do úvahy, súd vychádzal z toho, že žalobca v konaní uplatňuje dva nároky, ktoré sa na spojenie nehodia, keďže sa jedná o dve rôzne tvrdené nečinnosti v iných štádiách konania (jednak nečinnosť spočívajúca v nevydaní prvostupňového rozhodnutia, jednak nečinnosť spočívajúca v nekonaní a nerozhodnutí o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu). Preto uznesením zo dňa 29.04.2025, č. k. BA-7Sa/94/2021-250 vylúčil žalobu v časti o uloženie povinnosti žalovanej bezodkladne konať a rozhodnúť o odvolaní žalobcu zo dňa 09.11.2016 voči údajnému rozhodnutiu žalovanej o nezapísaní žalobcu do zoznamu rozhodcov Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory na samostatné konanie. Vec bola zapísaná pod sp. zn. 13Sa/5/2025. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. BA-7Sa/94/2021 tak zostala žaloba v časti, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť bezodkladne konať a rozhodnúť o jeho žiadosti o zápis do zoznamu rozhodcov Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory zo dňa 09.08.2016.

14. Podľa § 493e zákona č. 162/2015 Z. z. o správnom súdnom poriadku (ďalej len ako „SSP“) účinnom od 01.07.2023, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

15. Podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP, na účely tohto zákona sa rozumie opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté

16. Podľa § 3 ods. 1 písm. d) SSP, na účely tohto zákona sa rozumie nečinnosťou orgánu verejnej správy stav, keď orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje v začatom administratívnom konaní, alebo stav, keď orgán verejnej správy protiprávne z úradnej povinnosti nezačal administratívne konanie.

17. Podľa § 4 písm. c) SSP, orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú orgány záujmovej samosprávy, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.

18. Podľa § 242 ods. 1 SSP, žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatí administratívnom konaní.

19. Podľa § 249 SSP, ak správny súd po preskúmaní nezistí nečinnosť žalovaného, uznesením žalobu zamietne.

20. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. stály rozhodcovský súd zapíše do zoznamu rozhodcov osobu, ktorá spĺňa podmienky podľa § 6 ods. 1.

21. Podľa čl. V ods. 1 tretia veta Štatútu RS SAK o zápise do zoznamu rozhodcov a vyčiarknutí zo zoznamu rozhodcov rozhoduje Predsedníctvo po prerokovaní na predsedníctve Komory.

22. Žalobca sa žalobou domáhal odstránenia nečinnosti žalovanej pri rozhodovaní o jeho žiadosti o zápis do zoznamu rozhodcov Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory zo dňa 09.08.2016. Vychádzajúc z legálnej definície nečinnosti upravenej v § 3 ods. 1 písm. d) SSP predpokladom nečinnosti je vždy jej protiprávnosť. Protiprávnosť znamená, že pasivita orgánu verejnej správy je v rozpore s normatívne ustanovenou povinnosťou konať. Takáto povinnosť vyplýva z konkrétneho zákonného ustanovenia, pretože pôsobnosť orgánov verejnej správy vrátane lehôt, v rámci ktorých sa má táto realizovať, je v zásade upravená v zákonnej forme (Baricová, J., Fečík, M., Števec, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2018, 1197 s.). Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Sžnč 3/2011: „Nečinnosťou orgánu verejnej správy sa teda rozumie jeho pasivita vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí správneho orgánu vykonať predpísaný úkon alebo v zbytočných prietahoch v jeho postupe, ale môže spočívať aj v tom, že namiesto rozhodnutia správny orgán tvrdí nedostatok svojej právomoci a vec vybaví iba listom alebo informáciou, prípadne záznamom v spise. V poslednom prípade musí byť obsahom návrhu na začatie konania tvrdenie, že v konaní niet žiadnej prekážky na úkony správneho orgánu, a napriek tomu správny orgán nekoná, a toto nekonanie je nečinnosťou. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať (k tomu pozri napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 225/08, sp. zn. III. ÚS 282/08, sp. zn. III. ÚS 70/09).“

23. Žalobca v žalobe neuviedol, v rozpore s ktorým konkrétnym zákonným ustanovením je tvrdená nečinnosť žalovanej, a z ktorého konkrétneho zákonného ustanovenia vyplýva povinnosť žalovanej konať a rozhodnúť vo veci. Žalobca však mal za to, že na rozhodovanie žalovanej v predmetnej veci sa vzťahuje Správny poriadok. Žalovaná okrem iného namietala, že SAK je zriaďovateľom RS SAK na základe zákona o rozhodcovskom konaní, čo je predpis súkromnoprávnej povahy. SAK teda pri zriaďovaní RS a ani pri zápise osôb do zoznamu rozhodcov nevykonáva žiadne oprávnenia v rámci verejnej správy a nejde ani o prenesený výkon štátnej správy. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že Ústavný súd SR sa vo svojich početných rozhodnutiach vyjadril, že rozhodcovský súd je súkromnoprávnou osobou, pretože ho nemožno vzhľadom na jeho účel a charakter bez ďalšieho zaradiť k orgánom verejnej moci (viď napr. uznesenie z 21.09.2010, sp. zn. III. ÚS 335/2010, uznesenie z 13.03.2013, sp. zn. I. ÚS 143/2013, uznesenie zo 17.04.2013, sp. zn. I. ÚS 234/2013, uznesenie z 18.11.2015, sp. zn. Plz. ÚS 5/2015). Žalovaná môže v určitých prípadoch rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy (napr. pri rozhodovaní o zapísaní, príp. vyčiarknutí advokáta zo zoznamu advokátov a pod.). V predmetnej veci však vystupuje ako zriaďovateľ stáleho rozhodcovského súdu (§ 12 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z.). O zapísaní do zoznamu rozhodcov rozhoduje stály rozhodcovský súd (§ 15 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z.), nie jeho zriaďovateľ. Sústavu a kompetencie orgánov RS SAK upravuje Štatút RS SAK, ktorý vydáva zriaďovateľ podľa § 12 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. Podľa Štatútu RS SAK, o zápise do zoznamu rozhodcov a vyčiarknutí zo zoznamu rozhodcov rozhoduje predsedníctvo RS SAK po prerokovaní na predsedníctve komory, a nie predseda žalovanej, ako sa domnieva žalobca. Rozhodnutie o zápise do zoznamu rozhodcov je síce svojou povahou rozhodnutím o právach a povinnostiach fyzickej osoby, nie je však rozhodnutím, ktoré by bolo vydané vo verejnom záujme, respektíve v dôsledku výkonu verejnej moci ako takej. Na základe uvedeného je možné uzavrieť, že keďže rozhodcovský súd je súkromnoprávnou osobou, nie je dôvod sa domnievať, a nevyplýva to ani zo žiadneho právneho predpisu, že by práve rozhodovanie o zapísaní resp. nezapísaní určitej osoby

do zoznamu rozhodcov malo mať povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy, a teda že by sa naň mal vzťahovať Správny poriadok. Žalovanej resp. RS SAK teda zo žiadneho právneho predpisu nevyplývala povinnosť vydať formalizované rozhodnutie o nezapísaní žalobcu do zoznamu rozhodcov.

24. Na uvedenom závere nič nemení ani rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.03.2019, sp. zn. 6Sžk/23/2018, nakoľko toto neriešilo otázku, či rozhodovanie o zapísaní resp. nezapísaní do zoznamu rozhodcov rozhodcovského súdu je rozhodovaním v oblasti verejnej správy, ale len skonštatovalo, že Rozhodcovský súd Slovenskej advokátskej komory je iba organizačnou zložkou bez právnej subjektivity. Napriek tomu, že je nezávislou organizačnou zložkou, účinky jeho rozhodnutí sa viažu na právny subjekt v ktorom pôsobí, a tým je Slovenská advokátska komora. Toto Najvyšší súd SR uviedol v rámci preskúmania rozhodnutia krajského súdu, ktorý zastavil konanie z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej.

25. Žalobca poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 19/2014 zo dňa 16.03.2016. Jedná sa o nález ústavného súdu v konaní o súlade § 17 ods. 1 písm. g), § 43 ods. 1 a § 51 ods. 4 písm. d) v spojení s § 51 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 29 ods. 1 a čl. 29 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. V ňom sa ústavný súd zaoberá posúdením, či povinné členstvo v Slovenskej poľovníckej komore je v súlade s výkonom základného práva zaručeného čl. 29 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v rozhodnutí vyhodnotil komoru ako verejnoprávnu korporáciu a ako nositeľa záujmovej samosprávy, ktorá predstavuje jednu z foriem výkonu verejnej moci. Ako už bolo uvedené vyššie, súd nepochybuje o tom, že žalovaná, rovnako ako aj Slovenská poľovnícka komora, je na účely Správneho súdneho poriadku orgánom verejnej správy podľa § 4 písm. c) SSP, v prípade, že rozhoduje v oblasti verejnej správy. V prejedávanej veci však ide o posúdenie, či aj v súvislosti so zriaďovateľskou pôsobnosťou stáleho rozhodcovského súdu má žalovaná takéto postavenie. Tu je potrebné uviesť, že v tomto prípade má žalovaná také isté postavenie, ako akýkoľvek iný zriaďovateľ stáleho rozhodcovského súdu, ktorým môže byť napr. aj národný športový zväz. Najvyšší správny súd SR sa už v minulosti vyjadril, že „napriek faktickému takmer monopolnému postaveniu športových zväzov pri riadení súťaží v jednotlivých športoch (s ohľadom na medzinárodné štruktúry), stále ide o súkromnoprávne subjekty organizujúce záujmovú činnosť, ktoré nedisponujú osobitnou právomocou v oblasti verejnej správy. Žalovaný ako športový zväz nemá štátom sankcionovanú verejnú moc nad sťažovateľom, ktorá by mu bola zverená zákonom či všeobecne záväzným predpisom“ (viď rozsudok NSS SR sp. zn. 8 Sžk 16/2020 zo 16.12.2021). Aj uvedené nasvedčuje tomu, že zriaďovanie stálych rozhodcovských súdov a činnosti s tým spojené nepatria do výkonu verejnej správy.

26. Pokiaľ by aj predmetná vec spadala pod ust. § 2 SSP, súd dospel k záveru, že žalovaná nebola nečinná. Z obsahu pripojeného spisu žalovanej súd zistil, že žalobca podal dňa 09.08.2016 žiadosť o zápis do zoznamu rozhodcov RS SAK tajomníkovi RS SAK. Uvedená prihláška bola postúpená predsedníctvu RS SAK a prerokovaná s predsedníctvom SAK. Dňa 20.10.2016 sa žalobca obrátil na tajomníka RS SAK v súvislosti so stavom vybavenia jeho žiadosti o zapísanie do zoznamu rozhodcov. Žalobcovi bola obratom (mailom) poskytnutá informácia, že predsedníctvo RS SAK po prerokovaní s predsedníctvom SAK rozhodlo v prvom kole zatiaľ len o zápise desiatich rozhodcov, ktorých zoznam je zverejnený na webovom sídle súdu, a že jeho podnet naďalej evidujú a v prípade, že dôjde k akémukoľvek posunu v tejto veci, budú ho informovať. V ten istý deň požiadal žalobca o doručenie rozhodnutia o zamietnutí jeho zápisu do zoznamu rozhodcov, v ktorom budú uvedené aj dôvody, pre ktoré nebolo vyhovené jeho žiadosti. Zároveň požiadal o sprístupnenie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z.. Dňa 09.11.2016 žalobca podal sťažnosť na postup týkajúci sa vybavenia jeho žiadosti o zapísanie do zoznamu rozhodcov RS SAK, odvolanie proti rozhodnutiu o nezapísaní do zoznamu rozhodcov ako i odvolanie proti fiktívnemu rozhodnutiu o nesprístupnení informácií. Žalobcovi bol dňa 15.03.2017 e-mailom zaslaný list RS SAK ako odpoveď na jeho žiadosť o zápis do zoznamu rozhodcov, v ktorom bolo uvedené, že Predsedníctvo RS SAK rozhodlo, že žalobcu do zoznamu rozhodcov v tomto období nezapíše, s tým, že táto informácia už bola žalobcovi poskytnutá dňa 20.10.2016.

27. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovi bolo rozhodnutie o nezapísaní do zoznamu oznámené už dňa 20.10.2016, resp. najneskôr dňa 15.03.2017 (teda ešte pred podaním žaloby). Uvedené oznámenia by bolo možné považovať za opatrenia v zmysle § 3 ods. 1 písm. c) SSP. V zmysle § 3 ods. 7 Správneho poriadku opatreniami sú aj osvedčenia, posudky, vyjadrenia, odporúčania a iné opatrenia, na ktoré

sa vzťahujú základné pravidlá konania podľa § 3 Správneho poriadku. Aj opatrenia orgánov verejnej správy sú výsledkom administratívneho konania, avšak pokiaľ ide o ich formálnu štruktúru, táto nie je normatívne upravená, a teda nevzťahuje sa na ňu ust. § 47 Správneho poriadku. Nie je vylúčené, aby opatrenia boli oznámené účastníkovi konania aj e-mailom. V každom prípade opatrenia orgánov verejnej správy sú preskúmateľné v správnom súdnom konaní, a to aj v prípade, že sa účastník konania domnieva, že ich vydal orgán, ktorý na to nebol oprávnený resp. z akéhokoľvek z dôvodov uvedených v § 191 ods. 1 SSP. V danom prípade sa však žalobca nedomáhal preskúmania opatrenia/opatrení žalovanej, ale domáhal sa odstránenia nečinnosti žalovanej majúc za to, že táto nerozhodla o jeho žiadosti o zapísanie do zoznamu rozhodcov. V tejto súvislosti súd poukazuje na názor Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý uviedol, že „žalobným návrhom žalobkyňa (sťažovateľka) presne formuluje svoje požiadavky voči žalovanému a to takým spôsobom, aby v ňom súd mal jasne ohraničený predmet konania, za jeho rámec zásadne ísť nesmie. Žalobkyňa tak sama určuje predmet súdneho prieskumu ako aj prostriedok súdnej nápravy. Správny súd tak správne uviedol, že súd konajúci v správnom súdnictve nesmie vo vzťahu k zvolenému prostriedku súdnej nápravy účastníkom zaujať žiadne iné stanovisko a hodnotenie, iba to, či tento prostriedok bol účastníkom zvolený správne vzhľadom na ním sledovaný cieľ. Navyše ho za účelom zachovania postavenia neustranného súdneho orgánu (dominus litis) ani nesmie v konaní upozorňovať na nevhodnosť ním zvoleného prostriedku súdnej nápravy, poprípade sformulovať iný požadovaný petiti“ (viď bod 35 rozhodnutia NSS SR sp. zn. 4 Svk/61/2022 z 1. decembra 2023). Platí to o to viac v prípade, že žalobcom je advokát, teda osoba odborne spôsobilá na konanie pred súdom. Žalobca si teda zvolil za prostriedok súdnej nápravy žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, a to napriek tomu, že zrejme aj on sa domnieval, že bolo vydané rozhodnutie o jeho nezapísaní do zoznamu rozhodcov, keďže proti nemu podal odvolanie listom zo dňa 09.11.2016.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené a vychádzajúc z vymedzenia nečinnosti v žalobe a jej doplnení/úprave (zo dňa 19.03.2025), podľa ktorej nečinnosť žalovanej mala spočívať v nekonaní a nerozhodnutí o žiadosti žalobcu o zápis do zoznamu rozhodcov Rozhodcovského súdu Slovenskej advokátskej komory zo dňa 09.08.2016, súd dospel k záveru, že nie je možné konštatovať nečinnosť žalovanej, preto žalobu zamietol.

29. O nároku na náhradu trov konania rozhodol správny súd postupom podľa § 175 ods. 1 SSP a s poukazom na výsledok konania podľa § 168 SSP, žalovanej, ktorá mala plný úspech v konaní, priznal právo na ich náhradu v plnom rozsahu. Podľa § 175 ods. 2 SSP, o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať na Správnom súde v Bratislave v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia (§ 443 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

Kasačná sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok (§ 446 ods. 1 SSP, § 446 ods. 2 písm. a) SSP a contrario).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP)

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté. (§ 440 ods. 1 SSP)

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).